

Grip op kwaliteit van examinering in de beroepspraktijk

Conferentie Servicepunt examinering

23 september 2016

www.cinopadvies.nl

Programma workshop

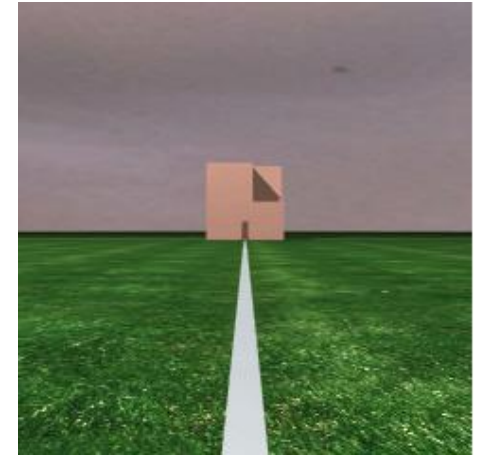
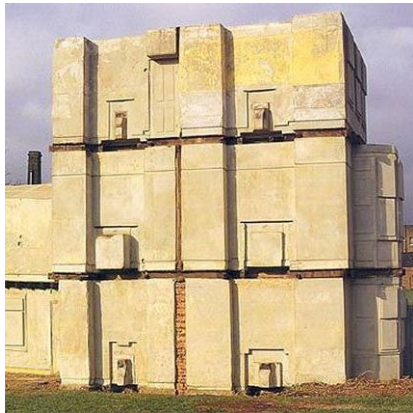
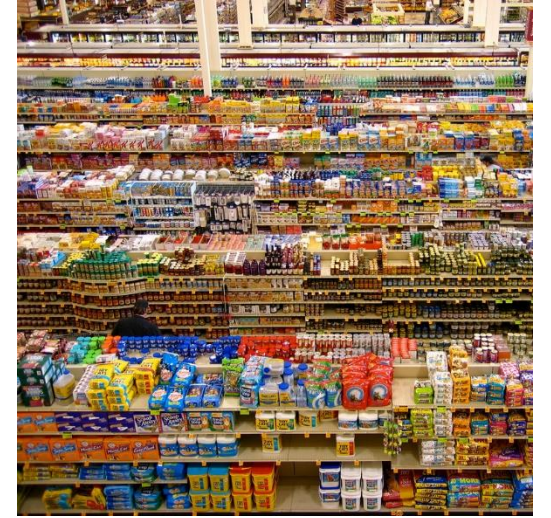
- Kennismakingsoefening
- Beroepspraktijkvorming en de examinering daarvan
  - Wet- en regelgeving en de stand van zaken
  - Resultaten onderzoek Inspectie van het Onderwijs
  - Grip op de kwaliteit van examinering in de beroepspraktijk
- Aan de slag!
- Plenaire terugkoppeling
- Afsluiting workshop

Kennismaking

Welk beeld past bij:

Grip op de kwaliteit van examinering in de beroepspraktijk

- Groepen van vier of vijf
- Kies een beeld
- Licht één voor één je keuze toe: waarom heb je voor dit beeld gekozen?
- Maximaal 10 minuten per groep
- Plenair delen van belangrijkste inzichten

Beroepspraktijkvorming

De 'bedoeling':

Stage of beroepspraktijkvorming (BPV) maakt een belangrijk onderdeel uit van elke beroepsopleiding. Gedurende de BPV leren studenten in de praktijk wat er allemaal bij het beroep komt kijken. De student leert van alles over de beroepspraktijk, maar ook over zichzelf.

- Strak onderscheid tussen 'onderwijs' (leren op de werkvloer) en 'examen' (examineren op de werkvloer) van de beroepspraktijk.
- Wat zegt de wet- en regelgeving over examineren op de werkvloer?
- Wat is de stand van zaken van de kwaliteit van examineren in de beroepspraktijk?
- Welke good practices heeft Inspectie benoemd naar aanleiding van het onderzoek?
- Hoe krijgen we meer grip en zicht op de kwaliteit van de examineren in de beroepspraktijk?

Wet- en regelgeving

[Concept Onderzoekskader 2017 mbo](#)

- Vernieuwd toezicht Inspectie: *Wat gaat er goed? Wat kan er beter? En wat móet er beter?*

Selectie uit Examinering en Diplomerings #3 Afname en beoordeling:

- Inrichting en uitvoering van het examenproces van afname en beoordeling is deugdelijk.
- Afnamecondities en beoordelingen zijn gelijkwaardig.
- Conditie doen recht aan toekomstig beroep: onderdelen vinden plaats in de (reële) beroepspraktijk.
- Betrouwbare uitkomsten, deskundige beoordeling en gericht op een passende balans in vereiste kennis, houding en vaardigheden.
- Zie ook: Standaarden examenkwaliteit 2017 (maar: nog niet beschikbaar).

Stand van zaken kwaliteit examinering in de beroepspraktijk

Onderwijsverslag 2015

- De kwaliteit van het onderwijs in het mbo is op veel punten sterk verbeterd.
- Echter de afname en beoordeling en de borging door de examencommissie laat nog veel te wensen over.
- Bij de examens is de kwaliteit van de afname en beoordeling niet gestegen. In 40% van de gevallen borgt de examencommissie de examenkwaliteit onvoldoende. Bij dit onderwerp acht de inspectie meer urgentie nodig.

Resultaten onderzoek Inspectie (1)

De betrouwbaarheid van de afname in de beroepscontext is afhankelijk van **vele factoren** en is **een combinatie** van oplossingsrichtingen.

Een opleiding:

- kiest altijd voor een **geheel van maatregelen**.
- **onderbouwt** de gemaakte keuzes.
- heeft de **risico's in beeld**.
- en weet hoe met deze risico's wordt omgegaan.

Oplossingsrichtingen (2)

- Beschikbaarheid van een heldere visie op examinering binnen de reële beroepscontext.
- Werkprocessen examineren binnen de reële beroepscontext.
- Omgaan met de diversiteit in bedrijven.
- Streven naar een onafhankelijke en objectieve beoordeling.
- Het belang van deskundige beoordelaars.
- Zicht en grip op de examinering (**focus van deze workshop**).

Zicht en grip op de examinering (3)

Verzamel informatie over het verloop van het examen:

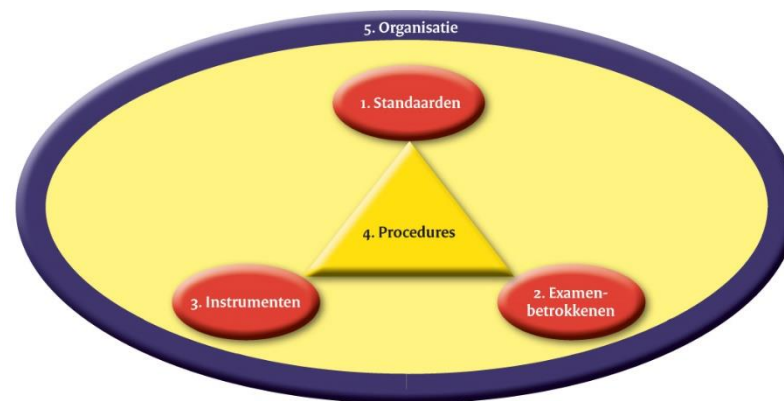
- Woon het examen bij als examencommissie.
- Voer net na afloop van het examen verificatiegesprekken.
- Gebruik informatie uit processen-verbaal.

Evalueer de gang van zaken:

- Analyseer beschikbare gegevens en destilleer hieruit enkele verbeterpunten: waar zitten risico's?
- Borg de kwaliteit door gepaste maatregelen te treffen en toe te zien dat deze ook uitgevoerd worden.

Grip op de kwaliteit van de examinering in de beroepspraktijk

- Je kunt **vooraf, tijdens** en **na** de examinering activiteiten ondernemen om **zicht én grip op de kwaliteit** te krijgen.
- In alle fasen van de **PDCA-cyclus** vindt kwaliteitsborging plaats.
- Zowel in procesgebied **kaders stellen, construeren en vaststellen** als in **afname en beoordeling**.
- Het gaat niet enkel om de assessoren of de geschiktheid van de BPV plaats, het gaat om zowel de **organisatie**, de **betrokkenen**, de **instrumenten**, de **standaarden** als om de **procedures**.

Aan de slag!

Welke activiteiten kan een examencommissie ondernemen om (meer) grip en zicht te krijgen op de kwaliteit van de examinering in de beroepspraktijk?

- Focus op drie fases: voorafgaand, tijdens en na de examenafname

In alle fases van de PDCA-cyclus:

PLAN: afspraken maken over de afname en beoordeling

DO: uitvoering van de afname en beoordeling

CHECK: evalueren van de afname en beoordeling

ACT: bijstelling van het proces van afname en beoordeling

Voor alle bouwstenen van de examinering:

- Organisatie, betrokkenen, instrumenten, procedures, standaarden

Denk bijvoorbeeld aan....

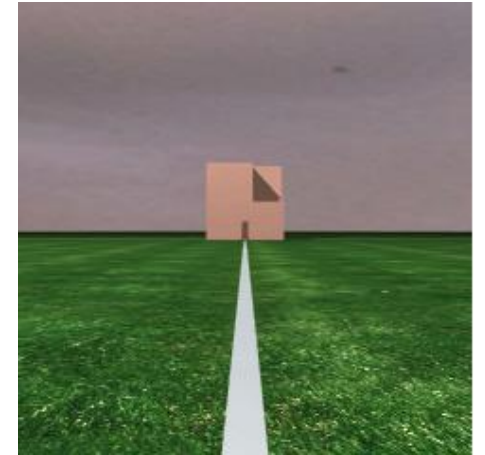
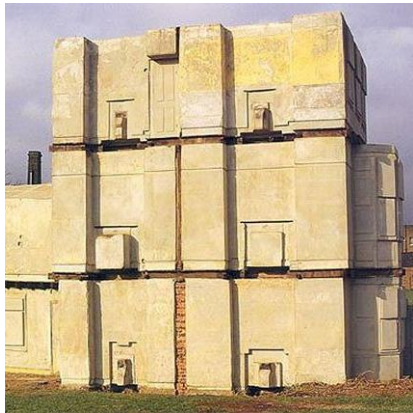
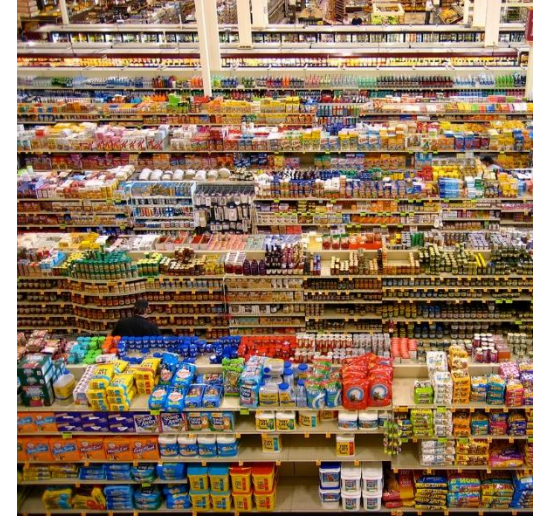
A word cloud of various terms related to quality assurance and education. The most prominent words are 'controle', 'CHECK-fase', 'verificatiegesprek', 'indien', 'geëxamineerd', 'student', 'beoordelaar', 'worden', and 'laten'. Other visible words include 'examen', 'nodig', 'kwaliteit', 'alternatief gegevens', 'beschikbare instrumenten', 'plekkenafnamecondities', 'DO-faseassessor', 'beoordelingsformulieren', 'WP's', 'bewaken van', 'zwakke', 'beoordelingscriteria', 'verklaren', 'checklist', 'benoemen', 'borgen', 'stellen', 'als PDCA-cyclus', 'dialogoog', 'verankering', 'over', 'examenafname', 'risicobepaling', 'CGI', 'rond', 'examenvoorzitter', 'op', 'of', 'analyses', 'verbeterpunten', 'nietmaatregelen', 'opleider', 'borgingsformulieren', 'processen-verbaal', 'methodemix', 'logboek in', 'aanwijzen', 'hierop goede', 'maken', 'onderscheid', 'bijwonen', 'houden', 'o.b.v', 'hanteren', 'met', 'gepaste', 'kritische toezien', and 'treffen'.

Afsluiting workshop

Welk beeld past volgens jou bij grip op de examinering in de beroepspraktijk?

Korte reflectie:

- Is je beeld bij examinering in de beroepspraktijk nog gelijk?
- Oftewel, zou je nu weer hetzelfde beeld kiezen?
- Waarom wel/niet?

Bronverwijzing

- www.examineringmbo.nl
- www.kwaliteitsborging.examineringmbo.nl
- Servicedocument: Examineren in de beroepspraktijk; dilemma's
- Servicedocument: Examinering in de beroepspraktijk; hulpvragen
- Servicedocument: Checklist examensetting en afnamecondities
- Publicatie: Examinering in de beroepspraktijk. Beoordeling van de beroepspraktijkvorming *de hoofdlijnen*.

**Bedankt voor uw aandacht en
tot ziens!**

Sancie Leenders

SLeenders@cinop.nl

0622464253

www.cinopadvies.nl

